

Datum van inontvangstneming : 13/02/2023

Geanonimiseerde versie

Vertaling

C-774/22 – 1

Zaak C-774/22

Verzoek om een prejudiciële beslissing

Datum van indiening:

21 december 2022

Verwijzende rechter:

Amtsgericht Nürnberg (Duitsland)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

7 december 2022

Verzoeker:

JX

Verweerster:

FTI Touristik GmbH

Amtsgericht Nürnberg

[omissis]

In de zaak

JX,
– verzoeker –

[omissis]

Nürnberg

[omissis]

tegen

FTI Touristik
– verweerster –

GmbH,

[omissis]

München

[omissis]

wegens schadevergoeding

heeft het Amtsgericht Nürnberg (rechter in eerste aanleg Nürnberg, Duitsland) [omissis] op 7 december 2022 de volgende

beslissing

gegeven:

- I. De behandeling van de zaak wordt geschorst.
- II. Het Hof van Justitie van de Europese Unie wordt overeenkomstig artikel 19, lid 3, onder b), van het Verdrag betreffende de Europese Unie en artikel 267 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie verzocht om een prejudiciële beslissing over de volgende vraag:

Moet artikel 18, lid 1, van verordening (EU) nr. 1215/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2012 betreffende de rechterlijke bevoegdheid, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken (Brussel I bis-verordening) aldus worden uitgelegd dat deze bepaling niet alleen de internationale bevoegdheid regelt, maar daarnaast ook voorziet in een door de feitenrechter verplicht toe te passen regeling inzake de territoriale bevoegdheid van nationale rechters voor geschillen over reisovereenkomsten, wanneer zowel de consument in de hoedanigheid van reiziger als de wederpartij in de hoedanigheid van reisorganisator in dezelfde lidstaat gevestigd zijn, maar de reisbestemming niet in deze lidstaat doch in het buitenland gelegen is („onechte binnenlandse situaties”), met als gevolg dat de consument in aanvulling op de nationale bevoegdheidsregels een vordering uit overeenkomst tegen de reisorganisator kan instellen bij de rechter van zijn woonplaats?

Motivering

- 1 I. Verzoeker vordert van verweerster, een reisorganisator met zetel in München (Duitsland), schadevergoeding ten belope van 1 499,86 EUR op grond dat hij onvoldoende was geïnformeerd over de voorwaarden voor binnenkomst en de benodigde visa.
- 2 Verzoeker had bij verweerster via het reisbureau [omissis] in Nürnberg op 15 december 2021 een pakketreis geboekt, waarbij het genoemde reisbureau was opgetreden als bemiddelaar bij het sluiten van de overeenkomst tussen verzoeker als reiziger en verweerster als reisorganisator. Het reisbureau zelf was geen partij bij de overeenkomst en is geen vestiging van verweerster. De overeenkomst tussen de partijen had betrekking op een totaalpakket aan reisdiensten.

- 3 Verzoeker, die op het tijdstip van het sluiten van de overeenkomst ook in [omissis] Nürnberg woonde en daar nog steeds woont, heeft de vordering ingesteld bij het Amtsgericht Nürnberg (rechter in eerste aanleg Nürnberg, Duitsland).
- 4 Verzoeker is van mening dat de aangezochte rechter territoriaal bevoegd is en verwijst in dit verband naar de artikelen 17 en 18 van verordening (EU) nr. 1215/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2012 betreffende de rechterlijke bevoegdheid, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken (hierna: „Brussel I bis-verordening”). Louter subsidiair vordert hij verwijzing naar het Amtsgericht München (rechter in eerste aanleg München, Duitsland), dat naar nationaal recht de algemeen bevoegde rechter van het rechtsgebied van de woonplaats van verweerster is [§ 12 en § 17, lid 1, van de Zivilprozessordnung (Duits wetboek van burgerlijke rechtsvordering; hierna: „ZPO”)].
- 5 Verweerster betwist dat het Amtsgericht Nürnberg territoriaal bevoegd is en vordert de afwijzing van de vordering. Uit de Brussel I bis-verordening vloeit niet voort dat het Amtsgericht Nürnberg bevoegd is, aangezien deze verordening niet van toepassing is op een zuiver binnenlandse situatie zoals die welke in casu aan de orde is, waarbij de reiziger en de reisorganisator in hetzelfde land gevestigd zijn. Er is in onvoldoende mate sprake van een grensoverschrijdend element, aangezien daarvoor is vereist dat de partijen bij de overeenkomst in verschillende lidstaten gevestigd zijn, zoals volgt uit de bewoordingen van artikel 16 van de Brussel I bis-verordening. Bovendien vloeit uit artikel 18, lid 2, van deze verordening niet voort dat de rechter van de woonplaats bevoegd is. Hieruit volgt dat voor alle in artikel 15 van die verordening genoemde overeenkomsten waarbij een consument partij is, thans de rechter van de woonplaats van die consument bevoegd is. Daarmee worden de nationale bepalingen van §§ 12 e.v. ZPO grotendeels van hun werking beroofd en achterhaald gemaakt.
- 6 II. De voor de beslechting van het onderhavige geding relevante bepalingen van het Duitse recht, in de telkens op de aanhangige zaak van toepassing zijnde versie, luiden:
 - 7 ZPO
 - 8 § 12 Algemeen bevoegde rechter; begrip
 - 9 De algemeen bevoegde rechter van het rechtsgebied van de woonplaats van een persoon is bevoegd om kennis te nemen van alle tegen deze persoon ingestelde vorderingen, voor zover een andere rechter niet exclusief bevoegd is om van de betreffende vordering kennis te nemen.
 - 10 § 17 Algemeen bevoegde rechter ten aanzien van rechtspersonen
 - 11 (1) De algemeen bevoegde rechter ten aanzien van gemeenten, genootschappen, vennootschappen, coöperaties en andere verenigingen, stichtingen, organisaties en

vermogensmassa's waartegen als zodanig een vordering kan worden ingesteld, wordt bepaald door de plaats waar zich hun statutaire zetel bevindt. Bij ontstentenis daarvan geldt als zetel de plaats waar het bestuur zich bevindt.

12 [...]

13 § 21 Bijzondere rechtsbevoegdheid ten aanzien van vestigingen

14 (1) Indien een persoon voor de exploitatie van een fabriek, een bedrijf of een andere handelsactiviteit beschikt over een vestiging van waaruit rechtstreekse transacties kunnen worden gesloten, kunnen tegen deze persoon alle vorderingen die betrekking hebben op de bedrijfsactiviteiten van deze vestiging, worden ingesteld bij de rechter van de plaats waar de vestiging zich bevindt.

15 [...]

16 § 29 Bijzondere rechtsbevoegdheid ten aanzien van de plaats van uitvoering

17 (1) Geschillen die voortvloeien uit overeenkomsten en over het bestaan daarvan, behoren tot de bevoegdheid van de rechter van de plaats waar de litigieuze verbintenis moet worden nagekomen.

18 [...]

19 [Bepaling inzake de schorsing van de nationale procedure] [omissis]

20 [omissis]

21 [omissis]

22 § 281 Verwijzing bij onbevoegdheid

23 (1) Indien de rechter op grond van de bepalingen inzake de territoriale of materiële bevoegdheid van de rechtbanken onbevoegd is en voor zover de bevoegde rechter kan worden aangewezen, moet de aangezochte rechter zich op verzoek van de verzoekende partij bij beslissing onbevoegd verklaren en de zaak verwijzen naar de bevoegde rechter. Indien meerdere rechters bevoegd zijn, wordt de zaak verwezen naar de door de verzoekende partij gekozen rechter.

24 (2) Verzoeken en bevoegdheidsverklaringen kunnen ter griffie van de aangezochte rechtbank worden neergelegd. De beslissing is niet vatbaar voor hoger beroep. Na ontvangst van de stukken wordt de zaak aanhangig bij de in de beslissing aangewezen rechter. De beslissing is bindend voor deze rechter.

25 [...]

26 § 513 Gronden voor hoger beroep

27 [...]

- 28 (2) Er kan geen hoger beroep worden ingesteld op grond van het feit dat de rechter in eerste aanleg zich ten onrechte bevoegd heeft verklaard.
- 29 Grundgesetz für die Bundesrepublik Deutschland (Grondwet van de Bondsrepubliek Duitsland; hierna: „GG”)
- 30 Artikel 101
- 31 (1) Buitengewone rechtbanken zijn niet toegestaan. Niemand kan worden afgehouden van de rechter die de wet hem toekent.
- 32 [...]
- 33 III. 1. De verwijzende rechter heeft de rechtsvraag reeds vóór de openbare terechtzitting alsook tijdens de openbare terechtzitting van 2 november 2022 met de vertegenwoordigers van partijen besproken.
- 34 2. Of het Amtsgericht Nürnberg ten gronde kan beslissen op de door verzoeker ingestelde vordering, hangt af van het antwoord op de vraag of het Amtsgericht Nürnberg territoriaal bevoegd is voor de onderhavige zaak.
- 35 3. Op grond van de wettelijke bepalingen van de Bondsrepubliek Duitsland komt het Amtsgericht Nürnberg geen territoriale bevoegdheid toe.
- 36 4. Volgens de in §§ 12 en 17 ZPO neergelegde regelingen inzake de algemeen bevoegde rechter komt ook in gevallen waarin de verzoekende partij een consument en de verwerende partij een rechtspersoon in de vorm van een vennootschap met beperkte aansprakelijkheid („GmbH”) is, de territoriale bevoegdheid toe aan de rechter van de plaats waar de zetel van de gedaagde vennootschap is gevestigd. Het bestuur van verweerster, en bijgevolg haar zetel, bevindt zich in München, waaruit volgt dat overeenkomstig §§ 12 en 17 ZPO het Amtsgericht München territoriaal bevoegd is.
- 37 5. Aan het Amtsgericht Nürnberg komt evenmin een bijzondere bevoegdheid toe die voorrang zou hebben boven de regelingen inzake de algemeen bevoegde rechter. Uit § 21, lid 1, ZPO vloeit niet voort dat het Amtsgericht Nürnberg territoriaal bevoegd is, aangezien het reisbureau [omissis] in Nürnberg geen vestiging van verweerster is.
- 38 6. Ook uit § 29 ZPO volgt geen territoriale bevoegdheid van het Amtsgericht Nürnberg, aangezien niets erop wijst dat verweerster in het rechtsgebied van het Amtsgericht Nürnberg verbintenissen moest nakomen uit hoofde van het met verzoeker contractueel overeengekomen totaalpakket aan reisdiensten. In het rechtsgebied van het Amtsgericht Nürnberg is er weliswaar een luchthaven, maar verzoeker heeft de reis geboekt met vertrek uit Frankfurt am Main, zodat ook hieraan geen bevoegdheid kan worden ontleend, ook niet wanneer wordt uitgegaan van de gewijzigde rechtspraak [beslissing van het Bayerische Oberste Landesgericht (hoogste rechterlijke instantie van de deelstaat Beieren, Duitsland)]

van 22 juli 2021 – 102 AR 51/21 –, juris], volgens welke voor de bepaling van de territoriale bevoegdheid krachtens § 29 ZPO ook de plaats van vertrek in aanmerking moet worden genomen als de plaats waar de dienstverrichting een aanvang neemt.

- 39 7. Alleen bij toepassing van artikel 18, lid 1, van de Brussel I bis-verordening zou de territoriale bevoegdheid kunnen toekomen aan het Amtsgericht Nürnberg.
- 40 8. In de nationale rechtspraak en literatuur heersen uiteenlopende opvattingen over de vraag of de regeling van artikel 18, lid 1, van de Brussel I bis-verordening aldus moet worden uitgelegd dat de rechter van de woonplaats van de consument de bevoegdheid toekomt om een vordering te behandelen die een in een lidstaat woonachtige consument heeft ingesteld tegen een in dezelfde lidstaat gevestigde reisorganisator met wie hij een overeenkomst over een reis naar een buitenlandse bestemming heeft gesloten („onechte binnenlandse situaties”).
- 41 9. In de rechtspraak heerst de vrijwel unanieme opvatting dat de Brussel I bis-verordening slechts toepassing kan vinden indien er sprake is van een grensoverschrijdend element, in die zin dat de consument en de wederpartij in verschillende lidstaten van de Europese Unie moeten gevestigd zijn. Aan dit vereiste voor de toepasselijkheid van de Brussel I bis-verordening is daarentegen niet voldaan wanneer de feiten van het geding worden gekenmerkt door een andersoortig grensoverschrijdend element, bijvoorbeeld wanneer de partijen in dezelfde lidstaat gevestigd zijn en een buitenlandse reisbestemming het enige grensoverschrijdende element vormt. In zijn beslissing van 30 april 2015 (dossiernummer 3 O 2749/15) heeft het Landgericht Nürnberg-Fürth (rechter in eerste aanleg Nürnberg-Fürth, Duitsland) dit als volgt gemotiveerd: „Aan de ene kant blijkt uit de overwegingen van de verordening dat de uitzondering op het beginsel dat de rechter van de woonplaats van de verweerder bevoegd is (overweging 15), in het geval van consumentenovereenkomsten alleen is ingegeven door het argument dat de consument moet worden beschermd door bevoegdheidsregels die voor zijn belangen gunstiger zijn dan de algemene regels (overweging 18). Hieruit volgt dat een dergelijke bijzondere bescherming alleen noodzakelijk is wanneer in het kader van de intracommunautaire handel binnen de Europese Unie te grote afstanden ontstaan tussen de woonplaats van de consument en de feitelijk bevoegde rechter. Wanneer de buitenlandse reisbestemming het enige grensoverschrijdende element vormt, bestaat er dus geen noodzaak om artikel 18, lid 1, tweede alternatief, van de Brussel I bis-verordening toe te passen. Aan de andere kant moet in aanmerking worden genomen dat de bepalingen van deze verordening restrictief moeten worden uitgelegd en bijgevolg geen toepassing behoren te vinden wanneer beide partijen in dezelfde lidstaat gevestigd zijn en een buitenlandse reisbestemming het enige grensoverschrijdende element vormt.”
- 42 10. Bovendien strookt deze opvatting met de rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie (hierna: „Hof”) over verordening (EG) nr. 44/2001 van 22 december 2000 [zie arresten [omissis] van 19 december 2013, ██████████

(C 9/12, EU:C:2013:860), en 17 november 2011, Hypoteční banka (C 327/10, EU:C:2011:745)]. Deze rechtspraak behoort van overeenkomstige toepassing te zijn op de Brussel I bis-verordening. In dit verband heeft het Landgericht Mainz (rechter in eerste aanleg Mainz, Duitsland) in zijn [verwijzingsbeslissing in zaak C-317/20] [omissis] reeds aangevoerd dat voornoemde opvatting zich ter zake beroept op overweging [39] van de Brussel I bis-verordening, volgens welke deze verordening zich beperkt tot het minimum dat vereist is om haar doelstellingen te verwezenlijken en niet verder gaat dan wat daarvoor nodig is. De Brussel I bis-verordening heeft echter tot hoofddoel om de internationale rechtsbevoegdheid te regelen teneinde ervoor te zorgen dat partijen bij een geding verzekerd zijn van het recht op toegang tot een bevoegde rechter en zij er niet toe worden verplicht om rechtsbescherming te zoeken in een andere lidstaat of in een derde land. Hieruit volgt dat de verordening in beginsel geen toepassing beoogt op nationale bevoegdheidsregelingen, voor zover deze voorzien in een adequate rechtsbescherming in de lidstaat waarin de rechtzoekende partij is gevestigd. Dienovereenkomstig staat de omstandigheid dat beide partijen woonplaats in dezelfde lidstaat hebben en een grensoverschrijdend element niet op een andere, meer substantiële wijze kan worden gerechtvaardigd, eraan in de weg dat de artikelen 17 en 18 van de Brussel I bis-verordening toepassing vinden op een vordering die een consument uit een lidstaat tegen een medecontractant uit dezelfde lidstaat heeft ingesteld.

- 43 11. De artikelen 15 en 16 van verordening (EG) nr. 44/2001 van 22 december 2000 beoogden de betrokken consument ertegen te beschermen dat hij zich aan een hem onbekend rechtssysteem met een hem eventueel ook onbekende taal moest onderwerpen, en niet het buiten toepassing laten van Duitse regelingen van burgerlijk procesrecht met betrekking tot zuiver binnenlandse geschillen zonder enige band met het Unierecht. Ook de nieuwe versie van artikel 18, lid 1, van de Brussel I bis-verordening doelt niet op Duitse regelingen van burgerlijk procesrecht inzake zuiver binnenlandse geschillen. De toegevoegde zinssnede in de nieuwe versie van artikel 18, lid 1, van de Brussel I bis-verordening, op grond waarvan de rechtsvordering die door een consument wordt ingesteld tegen de wederpartij bij de overeenkomst, „ongeacht de woonplaats van de wederpartij” kan worden gebracht voor het gerecht van de plaats waar de consument woonplaats heeft, leidt niet tot een andere beoordeling. De toevoeging laat het vereiste van een grensoverschrijdend element van het geschil niet onverlet, maar moet aldus worden uitgelegd dat zij alleen relevant wordt in geschillen waarin de verwerende partij geen woonplaats in een lidstaat heeft, dat wil zeggen in een derde land woont. De toevoeging heeft niet tot doel om een nieuw forum voor consumentengeschillen in het leven te roepen, maar hooguit om een nieuw bijzonder forum te creëren voor geschillen waarin de verweerder woonplaats in een derde land heeft. Dit zou er anders toe leiden dat voor alle in artikel 17 van de Brussel I bis-verordening genoemde overeenkomsten waarbij een consument partij is, thans slechts één rechter bevoegd zou zijn om kennis van vorderingen te nemen, met name de rechter van de woonplaats van de consument. In dat geval zou haast elke werking worden ontnomen aan de Duitse bepalingen van burgerlijk

procesrecht over de aanwijzing van de bevoegde rechter overeenkomstig §§ 12 e.v. ZPO.

- 44 12. Er ontbreekt een relevant grensoverschrijdend element, aangezien daarvoor op zijn minst sprake moet zijn van een normatief grensoverschrijdend gegeven, waarvan in casu niet is gebleken. Ten grondslag aan het geschil ligt de reisovereenkomst die gesloten is tussen twee rechtssubjecten met woonplaats in dezelfde lidstaat. Dat verweerster mogelijkterwijs is tekortgeschoten in de nakoming van de door haar aangegane verbintenissen, ook in het buitenland, vormt hooguit een feitelijk grensoverschrijdend element dat enkel gevolgen heeft voor de reeds bestaande en oorspronkelijk nationale rechtsverhouding en dat dus als een louter gevolg van de contractuele afspraken moet worden aangemerkt.
- 45 13. Daartegenover staat dat een gezaghebbende stem in de literatuur [omissis] ervoor pleit om een grensoverschrijdend element niet zonder meer afhankelijk te stellen van het vereiste dat verzoeker en verweerder in twee verschillende lidstaten gevestigd zijn. Bij reisgeschillen is het vereiste grensoverschrijdende element ook dan aanwezig wanneer de consument en de reisorganisator hun woonplaats/vestiging in dezelfde lidstaat hebben, maar de reisbestemming in het buitenland gelegen is [omissis]. Dit vereiste kan immers niet worden afgeleid uit de bewoordingen van artikel 18, lid 1, van de ook dan, noch in de Duitse taalversie noch in de Engelse of Franse taalversie ervan. Anders dan met artikel 16 van verordening (EG) nr. 44/2001 van 22 december 2000 heeft de Europese wetgever met de nieuwe versie van artikel 18 van de Brussel I bis-verordening daarentegen gepreciseerd dat de consument kan opkomen bij de rechter van zijn woonplaats, ongeacht waar de handelaar is gevestigd.
- 46 14. Bovendien heeft de Europese Commissie reeds op 8 december 2020 een standpunt over deze rechtsvraag ingenomen in zaak C-317/20, waarin een ander feitencomplex aan de orde was. Onder verwijzing naar de artikelen 24 en 25 van de Brussel I bis-verordening heeft zij gesteld dat uit die bepalingen volgt dat voor de toepassing van die verordening niet alleen rekening moet worden gehouden met de woonplaats van partijen of met de interne markt. Er kan geen onderscheid worden gemaakt tussen een feitelijk en een normatief grensoverschrijdend element. Een grensoverschrijdend element kan voortvloeien uit de omstandigheden van het individuele geval, zoals bijvoorbeeld de reisbestemming en de plaats van uitvoering van de contractuele verbintenis [omissis].
- 47 IV. 1. Indien in een zaak die aanhangig is bij een in laatste aanleg rechtsprekende rechter, een voor de beslechting ervan relevante vraag over de uitlegging van het Unierecht wordt opgeworpen, is die rechter verplicht om de behandeling van de zaak te schorsen en die vraag voor te leggen aan het Hof (artikel 267, derde alinea, VWEU). Deze verwijzingsplicht rust op alle in laatste aanleg rechtsprekende rechters van wie de beslissingen in de aangebrachte zaak niet vatbaar zijn voor hoger beroep [omissis].

- 48 2. Het Amtsgericht Nürnberg is in laatste aanleg bevoegd om te beslissen over zijn territoriale bevoegdheid dan wel onbevoegdheid.
- 49 3. Alvorens het bestaan en de omvang van het recht op schadevergoeding te beoordelen, is het aangezochte Amtsgericht ertoe gehouden om ambtshalve zijn functionele, materiële, territoriale en internationale bevoegdheid te onderzoeken [omissis].
- 50 4. Mocht het verwijzende Amtsgericht Nürnberg zich territoriaal bevoegd verklaren en verzoeker na beoordeling van het bestaan en de omvang van zijn rechten schadevergoeding toekennen wegens het vermeende gebrek aan informatie over de inreisvoorwaarden, zou deze beslissing aangaande de vaststelling van de territoriale bevoegdheid overeenkomstig § 513, lid 2, ZPO niet vatbaar zijn voor toetsing door de appelrechter, met als gevolg dat een eventuele niet Unierechtconforme uitlegging van artikel 18, lid 1, van de Brussel I bis-verordening als territoriale bevoegdheidsregeling verzoeker onherroepelijk zou afhouden van de rechter die de wet hem toekent, hetgeen artikel 101, lid 1, tweede volzin, GG zou schenden.
- 51 5. Mocht het Amtsgericht Nürnberg zich territoriaal onbevoegd verklaren, dan zou het Amtsgericht Nürnberg moeten ingaan op het – voor dat geval door verzoeker subsidiair ingediende – verzoek om de zaak overeenkomstig § 281, lid 1, ZPO bij beslissing te verwijzen naar het Amtsgericht München. Deze beslissing zou niet voor hoger beroep vatbaar zijn; het Amtsgericht München zou overeenkomstig § 281, lid 2, tweede volzin, ZPO gebonden zijn aan de beslissing van het Amtsgericht Nürnberg over zijn territoriale bevoegdheid.
- 52 6. Voorts is de juiste uitlegging van het Unierecht niet zo evident dat redelijkerwijs geen ruimte voor twijfel kan bestaan [„acte clair” in de zin van het arrest van 6 oktober 1982 [omissis] in de zaak Cilfit e.a. (283/81, EU:C:1982:335)].
- 53 7. Tot nog toe is het in de prejudiciële vraag opgeworpen probleem nog niet aan bod gekomen in de rechtspraak van het Hof. De laatst bekende [omissis] prejudiciële verwijzingen naar het Hof door het Landgericht Mainz [omissis] [zaak C-317/20] en door het Amtsgericht Frankfurt [OMISSIS] [(zaak C-62/22)] zijn beëindigd door doorhaling. Het door een aantal nationale rechters aangehaalde arrest [omissis] van 14 november 2013, Maletic (C-478/12, EU:C:2013:735), heeft betrekking op artikel 16 van verordening (EG) nr. 44/2001 van 22 december 2000, waarvan de bewoordingen niet volledig identiek zijn aan die van artikel 18 van de Brussel I bis-verordening. Bovendien kan voor de beantwoording van de prejudiciële vraag niet op dit arrest worden teruggegrepen, alleen al omdat het grensoverschrijdende element waarvan in die zaak sprake was, voortvloeide uit het feit dat de zetel van de reisbemiddelaar zich in een andere lidstaat bevond dan de lidstaat waar de consument en de reisorganisator gevestigd waren, wat in casu al niet het geval is.

- 54 8. Derhalve is het Amtsgericht Nürnberg gehouden om het Hof overeenkomstig artikel 267, eerste alinea, onder a), en derde alinea, VWEU ambtshalve te verzoeken om een prejudiciële beslissing over de in het dictum van zijn beslissing verwoorde vraag en om het bij hem aanhangige geding te schorsen in afwachting van de beëindiging van de procedure bij het Hof.

[omissis]

[omissis]